

Az alvív csatorna utolsó simításai csak 1956-ban fejeződtek be és így csak ebben az évben tudott működni teljes kapacitással mind a 4 termelő egység.

1954 és 1956 között a termelő egységek csökkentett fordulatszámmal működtek 42 Hz frekvenciának megfelelően, amelyet a Nagyvárad-i Hőerőmű diktált, és amely sok fejtörést okozott.

A helyzet csak az 50 Hz-re való áttérés után lépett a normális mederbe.

A nagyvárad-i és esküllői alállomásokba telepített transzformátorokat a Resicai üzemek szállították, mégpedig 2 x 2.000 kVA teljesítménnyel.

A beruházás sokkal hamarabb megtérült, mint ahogy a tervezők számították, és így ez jelentős gazdasági eredményhez vezetett. Sajnos az üzemvitel kezdetben nagyon sok gondot okozott. Először is a Vízérmű teljesítménye erősen függött a Sebes-Körös változó hozamától. Nyári száraz hónapokban, illetve télen erős hideg hónapokban az erőmű teljesítménye pár 100 kW-ra csökkent. Ezekben a hónapokban az erőmű szinkron kompenzátorként működött.

A nyitott felvízcsatorna külön gondot okozott:

- 1) Először: igen erős téli hónapokban néha teljesen befagyott, máskor a kásás jég teljesen eltorlaszolta a bevezető rácsokat és az erőmű kényszer leállásra szorult.
- 2) Másodsor: a borító betonlapok elmozdultak, szivárgások és csuszamlások léptek fel, amelyek sűrű javítást igényeltek.
- 3) Harmadsor: a csatorna meredek és csúszós fala az első években nagyon sok ember áldozatot követelt, így a helybeliek a "halál csatornájának" is nevezték.

Annak dacára hogy a hidraulikai számítások és ellenőrzések rendben voltak, mégis felléptek kopások, ún. KAVITÁCIÓK a vízturbina lapátjain. Nagyon zavarók voltak még azok a lengések, amelyek ebben a kis rendszerben felléptek és amelyeket a kevésbé érzékeny fordulatszabályzó nem tudott csökkenteni.

Ez a helyzet csak 1960 december 30-án szűnt meg, amikor is a helyi energetikai rendszer csatlakozott az országos villamosenergetikai rendszerhez.

Ezzel az időponttal egy új fejezet kezdődött és az Esküllő-i Vízérmű jelentősége is folyamatosan csökkent.

Ha arra gondolunk, hogy ez a Vízérmű egyike volt azoknak, amelyek elsőként épültek fel a háború után, elég rövid idő alatt megoldották a régió villamosenergiával való ellátásának gondjait, és túlnyomórészt helyi szakemberek lelkes munkája nyomán született meg, akkor érdemes megemlékezni a kezdetekről és fejtegetni elődeink teljesítménye előtt.

Forrásmunkák:

1. Bolcaş Victor - Monografia filialei de Reăele Electrice Oradea 1903-1993
2. Országos Levéltár Nagyvárad-i Fiókszervezete és a Villamos HGÁllózat Vállalat levéltári anyaga

SZERZŐK

Bolcaş Victor

Makai Zoltán

Hírek

A Világítástechnika Társaság 2005. április 27-én gyárlátogatást szervezett a Tungram Schröder Rt. pilisszentiváni létesítményeibe.

Az új irodaház előadótermében Nagy János bevezető szavai után Almássy Sándor vezérigazgató ismertette a cég általános gyártmányfejlesztési stratégiáját, majd az egyes gyártmánycsoportokat Schwarz Péter, Kerekes Béla, Kelemen László és Csépany Csaba mutatta be. Ezután a vendégek három csoportban a helyszínen tekinthették meg a legkorszerűbb elvek szerint felépített gyártó sorokat, ahol többek között JASPER ECO3 és SMC ter-

mékek összeszerelése és a részegységek gyártása folyik. A kiszolgálás számítógép-vezérelt magas-raktárból történik. A késztermékek egyenkénti vizsgálatát a gyártósorokba integrált ellenőrzőhelyeken végzik. A típusvizsgálati (termikus, IP védelem és fénytechnikai) laboratóriumokban Esztergomi Ferenc kalauzolta a vendégeket, míg az egyedi történelmi jellegű lámpatesteket gyártó Kandeláber üzemben Németh János ismertette a sokszor restaurátori szintű munkát végző szakemberek egyedi teljesítményét igénylő tevékenységet.

A tapasztalatokat, a látogatást követő büfé fehér asztalainál vitathatták meg a résztvevők, majd a külön busz megküzdött a haszszállítás nehézségeivel a délutáni csúcsforgalmon keresztül.

Köszönjük a tanulságos és jó hangulatú rendezvényt a VTT és a Tungram Schröder vezetőinek.

Poppe Kornélné